

"Todos los seres humanos nacen libres e iguales en dignidad y derechos (...)" Art. 1 de la Declaración Universal de los Derechos Humanos
"Tots els éssers humans naixen lliures i iguals en dignitat i drets (...)". Art. 1 de la Declaració Universal dels Drets Humans

Queixa 2504304

Matèria Urbanisme

Assumpte Reiteració queixa 2401993. S'impedix l'accés a l'expedient de restauració de la legalitat urbanística.

RESOLUCIÓ DE CONSIDERACIONS A L'ADMINISTRACIÓ

1 Tramitació de la queixa

El 10/11/2025 registrarem un escrit que identificarem amb el número de queixa 2504304. La persona interessada presentava una queixa per la inactivitat de l'Ajuntament de València a resoldre l'expedient urbanístic objecte de la queixa 2401993 i a permetre accedir als documents que formen part d'este com a denunciant interessat.

Per això, el 14/11/2025 sol·licitarem a l'Ajuntament de València que, en el termini d'un mes, ens enviara un informe sobre este assumpte.

El 27/11/2025 es va registrar d'entrada en esta defensoria informe de l'Administració amb el contingut següent:

Vista la petición de informe se indica que se encuentra en trámite el expediente núm 3501 2021 2965 que se encuentra pendiente de emisión de informe técnico sobre una documentación presentada por el propietario para legalizar las actuaciones realizadas. De cualquier resolución se dará debido traslado al ciudadano que presenta la queja ante el Síndic

Vam traslladar esta informació a la persona interessada, qui, el 27/11/2025, va formular al·legacions en les quals manifestava:

Considerant la resposta de l'àrea d'Urbanisme de l'Ajuntament de València, i després de quatre llargs anys sense resoldre, sembla un període més perquè ho haguera fet. Este ciutadà comença a sospitar que existeix de mala praxi intencionada pel servei d'Urbanisme i considera que no té cap justificació endarrerir la decisió. Exigisc a l'Ajuntament identifique als funcionaris que estan tramitant l'expedient per conèixer si estan incorrent en algun tipus d'irregularitat, així com els seus responsables superiors.

Recordem que cada dia que eixa tanca verda no es retira es vulnera la protecció del Bé de Rellevància Local al qual pertany.

D'altra banda, a este ciutadà no sols l'han d'informar del resultat de la resolució, sinó donar-li accés a l'expedient complet, atés que és perjudicat en la causa. I d'això no fan cap esment en la seua resposta. Reitere que sembla una decisió totalment arbitrària del servei d'Urbanisme.

2 Conclusions de la investigació

L'objecte de la present queixa és la inactivitat de l'Ajuntament de València després de l'acceptació de les recomanacions contingudes en la [Resolució de consideracions a l'Administració de la queixa](#)

[núm. 2401993, de 18/09/2024](#), la qual cosa suposa una vulneració del dret a una bona administració i l'incompliment del dret d'accedir a una informació pública en matèria d'urbanisme.

Davant de la Resolució de consideracions de 18/09/2024, l'Ajuntament de València va emetre informe el 30/09/2024 en què manifestava:

(...) s'informa que s'accepten les recomanacions formulades per este, indicant que en el moment s'emeta el preceptiu informe sobre el projecte de legalització presentat es donarà degut trasllat a totes les parts interessades, dins del marc legal de tramitació ordenada dels procediments. A més s'ha d'afegir que en el present cas encara es desconeix si existix vulneració de la normativa urbanística, al no haver-se emés l'informe tècnic sobre la citada actuació.

El 27/11/2025, en el procediment de queixa que ens ocupa núm. **2504304**, l'Ajuntament de València continua referint-se a l'emissió d'informe tècnic sobre una documentació presentada pel propietari per a legalitzar les actuacions realitzades.

Davant del que s'ha exposat, cal assenyalar, en **primer lloc**, que és evident la vulneració del dret a una bona administració i, en este sentit, hem de referir-nos a la [Sentència 559/2025 de 29/07/2025 del Tribunal Superior de Justícia de Madrid Sala Contenciosa. Recurs d'apel·lació núm.138/2025](#) en la qual, arrellegant la doctrina de la Sentència del Tribunal Suprem de 4/11/2021 (cas. 8325/2019), identifica **inactivitat de l'Administració amb vulneració del dret a una bona administració** i declara:

Es cierto que existe legislación adecuada para salvaguardar los derechos del ciudadano ante la inactividad administrativa, procurando una tutela efectiva en tanto posibilita el acceso al control judicial, al respecto los institutos del silencio administrativo o la propia caducidad, o incluso habilitando la impugnación jurisdiccional contra la inactividad administrativa, arts. 25.2 y 29.1 de la LJCA ; pero existe un vacío normativo positivo que obvia completamente los cauces para reaccionar contra cierta inactividad administrativa; la actividad diligente y temporánea por parte de la Administración no constituye una potestad discrecional de la misma sometida a su voluntad o conveniencia, al margen, a veces, de los principios y reglas constitucionales y legales, representando potencialmente la imposibilidad de control judicial de la actividad administrativa en contra del mandato constitucional del art. 106.1 de la CE , y quebrando un derecho del administrado que como se ha razonado anteriormente no es mera entelequia sin plasmación y efectividad práctica, como es el **derecho a que la actividad de la Administración cuando afecta a sus derechos e intereses se desarrolle y resuelva en un tiempo razonable y proporcionado, esto es, a no sufrir dilaciones indebidas e injustificadas.**

Existe, pues, con base en la normativa antes citada, un deber administrativo a la diligencia debida, y un correlativo derecho de los ciudadanos a la proscripción de la inactividad administrativa. Es consustancial al principio de buena administración la diligencia en el actuar de la Administración y el desarrollo y resolución en tiempo razonable y proporcionado. **Cuando existe una inactividad administrativa objetiva, injustificada y desproporcionada, se está conculcando el derecho del ciudadano a la buena administración; derecho real y efectivo que debe ser garantizado y que, en su caso, debe ampararse por los Tribunales de Justicia cuando controla la referida inactividad administrativa; inactividad que si bien no está sometida a plazo no constituye una potestad discrecional a voluntad de la Administración, sino que con la base**

constitucional y legal vista se impone a la Administración obligada al citado deber de buena administración que proscribe la inactividad y cuya conculcación, en función de cada caso concreto, tendrá sus consecuencias jurídicas, como es el caso que nos ocupa.

En relació amb esta qüestió, s'ha de tindre en compte que els articles 8 i 9.2 del nostre Estatut d'Autonomia, en concret este últim reconeix que «tots els ciutadans tenen dret que les administracions públiques de la Generalitat tracten els seus assumptes de forma equitativa i imparcial, i en un termini raonable».

Al seu torn, l'article 41 de la Carta dels Drets Fonamentals de la Unió Europea (Dret a la bona administració) estableix que «tota persona té dret que les institucions, òrgans i organismes de la Unió Europea tracten els seus assumptes de manera imparcial i equitativa i dins d'un termini raonable».

També és necessari recordar que l'article 138 de la Llei 8/2010, de 23 de juny, de règim local de la Comunitat Valenciana és terminant quan estableix que els veïns tenen dret a «obindre resolució expressa de totes les sol·licituds que formulen en matèries de competència de les entitats locals» (lletra j).

De la lectura de tota la normativa i jurisprudència que s'ha exposat resulta clar que, quan una persona, que a més té la condició de veí, es dirigix a l'Ajuntament per a exposar situacions que li provoquen molèsties i danys, correspon a estes entitats oferir-li una resposta expressa, congruent i motivada i, a este efecte, naix el deure de realitzar les actuacions que resulten necessàries per a determinar la realitat dels fets denunciats i, si quedaren constatats, el deure d'imposar les mesures correctores que calguen per a erradicar-los.

En **segon lloc**, hem de destacar que, d'acord amb l'article 250 (Reacció administrativa davant de l'actuació il·legal) del Decret legislatiu 1/2021, de 18 de juny, del Consell, d'aprovació del text refós de la Llei d'ordenació del territori, urbanisme i paisatge:

1. Les actuacions que contravinguen l'ordenació urbanística donaran lloc a l'adopció per l'administració competent de les mesures següents:
 - a) Les dirigides a la restauració de l'orde jurídic infringit i de la realitat física alterada o transformada com a conseqüència de l'actuació il·legal.
 - b) La iniciació dels procediments de suspensió i anul·lació dels actes administratius en què poguera emparar-se l'actuació il·legal.
 - c) La imposició de sancions a les persones responsables, després de la tramitació del procediment sancionador corresponent, sense perjudici de les possibles responsabilitats civils o penals.

Per part seua, l'article 251 (Caràcter inexcusable de l'exercici de la potestat) determina que «l'adopció de les mesures de restauració de l'orde urbanístic infringit és una competència irrenunciable i d'inexcusable exercici de l'administració actuant. Ni la instrucció de l'expedient sancionador, ni la imposició de multes exonera l'administració del seu deure d'adoptar les mesures tendents a la restauració de l'orde urbanístic infringit, en els termes establits en aquest text refós».

Al seu torn, l'article 5 (Drets dels ciutadans) del Reial decret legislatiu 7/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de sòl i rehabilitació urbana estableix que «tots els ciutadans tenen dret a (...) exercir l'acció pública per a fer respectar les determinacions de l'ordenació territorial

i urbanística, així com les decisions resultants dels procediments d'avaluació ambiental dels instruments que les contenen i dels projectes per a la seua execució, en els termes que disposa la seua legislació reguladora» (lletra f).

En este sentit, l'article 62 (Acció pública) determina:

1. És pública l'acció per a exigir davant dels òrgans administratius i els tribunals contenciosos administratius l'observança de la legislació i altres instruments d'ordenació territorial i urbanística.
2. Si l'esmentada acció està motivada per l'execució d'obres que es consideren il·legals, es pot exercir durant l'execució d'estes i fins al transcurs dels terminis establits per a l'adopció de les mesures de protecció de la legalitat urbanística.

La vigència d'estes disposicions determina que l'Ajuntament de València, davant de l'existència de denúncies per la possible comissió d'una infracció urbanística, **té el deure inexcusable de realitzar totes les actuacions que siguen necessàries per a investigar la seua realitat i reaccionar davant d'aquelles que queden constatades, garantint el restabliment de la legalitat urbanística que s'haja comprovat que ha sigut vulnerada.**

A més, el reconeixement de l'acció pública en matèria urbanística determina que s'haja de concedir a la persona que l'ha exercida la condició de persona interessada en els procediments administratius que s'incoen a este efecte, mantenint-la informada degudament de les actuacions que es realitzen i, en tot cas, sempre que sol·licite l'accés a esta informació.

En **tercer lloc**, l'incompliment de les recomanacions contingudes en la [Resolució de consideracions a l'Administració de la queixa núm. 2401993, de 18/09/2024](#) determina la vulneració dels **principis de seguretat jurídica i de confiança legítima** continguts en la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic, en l'article 3.1.e.

A títol il·lustratiu, cal assenyalar la [Sentència del Tribunal Suprem de 3 d'octubre de 2016, dictada per la Sala Contenciosa Administrativa](#), amb cita en la [Sentència 270/2015, de 17 de desembre de 2015, principis de jerarquia normativa, seguretat jurídica i d'irretroactivitat de les normes restrictives de drets individuals](#), que declara:

este principio de confianza legítima encuentra su fundamento último, de acuerdo con la sentencia de esta Sala de 24 de marzo de 2003 (recurso 100/1998) y 20 de septiembre de 2012 (recurso 5511/2009), «en la protección que objetivamente requiere la confianza que fundadamente se puede haber depositado en el comportamiento ajeno y el deber de coherencia de dicho comportamiento», y en el principio de buena fe que rige la actuación administrativa, pues como afirma la sentencia de 15 de abril de 2005 (recurso 2900/2002) y nuevamente la ya referenciada de 20 de septiembre de 2012, «si la Administración desarrolla una actividad de tal naturaleza que pueda inducir razonablemente a los ciudadanos a esperar determinada conducta por su parte, su ulterior decisión adversa supondría quebrantar la buena fe en que ha de inspirarse la actuación de la misma y defraudar las legítimas expectativas que su conducta hubiese generado en el administrado». Ahora bien, la protección de la confianza legítima no abarca cualquier tipo e convicción psicológica subjetiva en el particular, sino que como indican las sentencias de esta Sala de 30 de octubre de 2012 (recurso 1657/2010) y 16 de junio de 2014 (recurso

4588/2011), se refiere a «la creencia racional y fundada de que por actos anteriores, la Administración adoptará una determinada decisión», y como indican las sentencias de 2 de enero de 2012 (recurso 178/2011) y 3 de marzo de 2016 (recurso 3012/2014), tan solo es susceptible de protección aquella confianza sobre aspectos concretos, «que se base en signos o hechos externos producidos por la Administración suficientemente concluyentes».

Després de la investigació que hem dut a terme, concloem que s'han vulnerat els drets de la persona titular. En concret el dret de la persona interessada per tal que les administracions públiques tracten els seus assumptes en un termini raonable i d'accés a la informació pública i, tot això, en el marc del dret a una bona administració.

3 Consideracions a l'Administració

Per tot això, formulem les consideracions següents:

A L'AJUNTAMENT DE VALÈNCIA

1. **RECOMANEM** que procedisca, si no ho haguera fet ja, a oferir una resposta expressa i motivada als escrits presentats per la persona interessada, que aborde i resolga totes i cada una de les qüestions que s'hi exposen.
2. **RECOMANEM** que s'adopten totes les mesures que resulten necessàries per a, en l'àmbit de les seues competències, implementar amb determinació i com més prompte millor totes les actuacions que calguen per a comprovar els fets denunciats.
3. **RECOMANEM** que, si quedaren constatats els fets i d'acord amb la previsions establides legalment, s'adopten, amb fermesa i determinació, totes les mesures que resulten menester per a restaurar la legalitat urbanística vulnerada.
4. **RECOMANEM** que revise l'expedient 3501 2021 2965, que està pendent d'emissió d'informe tècnic a fi de valorar si, a la vista del que s'ha exposat en la present resolució de consideracions, s'ha produït una vulneració del principi de confiança legítima i del dret a una bona administració.
5. **RECOMANEM** que es permeta l'accés de l'interessat a la documentació sol·licitada el 06/02/2025 núm. registre: I 00118 2025 028308, relativa a la col·locació d'una tela verda denunciada per incomplir la normativa sectorial i afectar el manteniment paisatgístic dels valors inherents a l'horta.

Segons la llei que regula esta institució, les administracions a les quals van dirigides les nostres consideracions estan obligades a enviar-nos, en el termini màxim d'un mes, un informe on manifestaran si accepten estes consideracions. Si les accepten, hauran d'indicar les mesures que adoptaran per a complir-les. Si no les accepten, hauran de justificar la seua resposta.

Finalment, esta Resolució es notificarà a totes les parts i es publicarà en www.elsindic.com/va/actuacions/.

Ángel Luna González
Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana